

Aan
Ministerie LNV

Plaats & Datum
Dinteloord, 4 januari 2021

Kopie aan

Referentie
PB2021-01

Van
Pieter Brooijmans,
T

Consultatie Zesde Actieprogramma

M.H.,

Hierbij maken wij gebruik van de mogelijkheid van consultatie tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Daartoe heeft Cosun Beet Company de volgende 7 voorstellen;

1. Circulair inzet digestaat 100% plantaardige vergisting als compost

De wet is per 1 januari 2019 aangepast. De eisen aan compost zijn met ingang van 2019 gewijzigd:

- compost is afkomstig uitsluitend uit een aëroob proces
- er zijn eisen toegevoegd aan droge stof, uitsluitend steek vast (min. 20%)

Om circulair benutten van mineralen te bevorderen heeft anaërobe compostering van organische reststromen een nadrukkelijke voorkeur. De CO₂ balans is veel gunstiger vanwege de groen gas productie en het behoud aan mineralen substantieel verbetert (N emissie).

Voorstel tot wijzigen

De wetswijziging per 1 januari 2019 terugdraaien.

Cosun Beet Company wil digestaat uit 100% plantaardige anaërobe compostering kunnen afzetten als compost, zodat het kwaliteitspredicaat wat compost heeft kan worden ingezet en de voorwaarden met betrekking tot gedeeltelijke vrijstelling fosfaat kan worden toegepast.

2. Voor circulair inzetten organische reststromen gelden te beperkende regels

De eisen voor hergebruik van reststromen en mineralen kunnen belemmerend werken. De eisen aan organische meststoffen zijn bijvoorbeeld op gebied van cadmium scherper dan voor schone grond. Voor het zink gehalte, momenteel overigens onderdeel van een pilot bij topsectoren, geldt hetzelfde. Hiervoor geldt dat regionaal in Nederland er een aanzienlijk zink tekort is.

Voorstellen tot wijzigen

De eisen voor bezwarende metalen dienen minimaal gelijk te zijn aan de nieuwe EU Fertilizer Directive. Uitgaan van voorschriften gebruik organische meststoffen op volume (vracht per hectare) in plaats van op product. De controleerbaarheid wijzigt hiermee niet.

Kringlooplandbouw dient te worden geëffectueerd. Voorkomen moet worden dat mineralenrijke reststromen niet kunnen worden hergebruikt, de bodemkwaliteit op peil gehouden kan worden.

3. Gebruiksruimte meststof fosfaat is te laag

De onttrekking van fosfaat door gewassen in het bouwplan is inclusief de onvermijdelijke verliesnormen groter dan de gebruiksnormen. Een door CZAV en Cosun Beet Company uitgevoerd onderzoek heeft uitgewezen dat voor het zuidwestelijk kleigebied het jaarlijks tekort oploopt tot circa 20 kg. Uit de historische gegevens van monitoring Pw waarden van de Nederlandse bietenpercelen in Unitip teeltregistratie zien we overall een daling. In zuidwest Nederland bevindt de Pw zich inmiddels onder de gewenste norm. Bekend is, dat bij het onderschrijden van deze norm de gewasopbrengsten niet meer kunnen worden gecorrigeerd door een jaarlijkse fosfaatgift.

Voor de gewenste opbouw van organische stof is tevens een aanvulling op de gebruiksnorm voor fosfaat en stikstof noodzakelijk.

Voorstel tot wijzigen

De gebruiksnormen dienen zo te worden aangepast dat het fosfaatk niveau op peil gehouden of gebracht kan worden en opbouw van organische stof mogelijk is. Deze wijziging levert geen extra administratieve lastendruk op.

De kwaliteit van de Nederlandse landbouwbodems dient duurzaam op peil gehouden te worden. Er is een grote behoefte om de organische stof in de bodems op te bouwen.

4. Circulaire inzet bodemverbeteraars verdienen, net als compost, een voorkeurspositie

Op dit moment heeft compost een preferente positie vanwege de bodem verbeterende kwaliteiten. Hiervoor geldt een gedeeltelijke vrijstelling voor fosfaat en stikstof. Er zijn meer producten die dezelfde positie verdienen. De slibben van de biologische waterzuiveringen uit de Agro-Food verwerkende bedrijven, ofwel aërobe biomassa, hebben een heel ander risicoprofiel in vergelijking met slibben van andere zuiveringsinstallaties, zoals communale zuiveringen. De aërobe biomassa is ook een vorm van een circulaire meststof, waarvan de toepassing gestimuleerd dient te worden.

Voorstel tot wijzigen

Voor de producten Betacal, biologisch slib uit agro waterzuiveringen en compost van plantaardige digestaat geldt een vergelijkbare vrijstelling voor stikstof en fosfaat.

Voor de aërobe biomassa (biologisch slib van de zuiveringsinstallatie) van Agro-Food bedrijven zou een aparte categorie moeten komen die toepassing in de landbouw stimuleert, al dan niet via een

voorafgaand vergistingsproces. De kwaliteit hiervan wordt extra geborgd omdat dergelijke installaties onder het HACCP/GMP+ regime worden bedreven.

5. Voor extra afvoer van gewasresten zoals bietenblad en groenbemesters dient ter compensatie extra gebruikruimte fosfaat en stikstof te worden geboden

Cosun Beet Company startte in 2019 een pilot oogsten bietenblad ten behoeven van winning eiwit. Het bietenblad wordt separaat geoogst en afgevoerd. Voor 2020 wordt de pilot verder uitgebreid. Borging van extra afvoer van mineralen kan plaatsvinden via de verantwoording door de verwerkende industrie, zoals Cosun Beet Company.

Extra afvoer zonder compensatie vergroot het tekort aan mineralen waardoor de kwaliteit van de bodem verslechtert.

Voorstel tot wijzigen

Voor extra afgevoerde gewasresten, afwijkend van de gangbare landbouw, is een equivalente hoeveelheid aanvullende gebruikruimte stikstof en fosfaat beschikbaar

Het rapport 'Effect van verschillende varianten van raffinage van bietenblad op bodemvruchtbaarheid en stikstofverliezen' (*deskstudie i.k.v. Project Kleinschalige Bioraffinage BO-21.04-001-001 ,Deliverable 1.1, Wim van Dijk, Willem van Geel en Marcel van der Voort*) geeft aan dat met het afvoeren van het bietenblad 110 kilogram stikstof en 35 kilogram fosfaat wordt afgevoerd.

6. Beter benutten van circulaire nutriënt stromen door flexibeler te specificeren

In de praktijk blijven sommige waardevolle nutriëntrijke reststromen onbenut, omdat ze als individuele partij niet aan de huidige eisen voldoen. Het gevolg is dat deze stromen vaak richting verbrandingsinstallaties moeten worden afgevoerd. Door verschillende partijen, onder strenge voorwaarden, samen te voegen en op "specificatie te brengen", kan er meer gecirculeerd worden en een hogere toepassing krijgen. Als voorbeeld zien wij een goede mogelijkheid om biologisch slib van zuiveringsinstallaties van Agro-Food bedrijven te mengen met digestaat van (plantaardige) vergisters of andere vormen van organische meststromen.

Voorstel tot wijzigen

Maak de regels voor mengen van individuele partijen met behoud van beperking risico's voor milieu flexibel. De controleerbaarheid dient te worden geborgd met analyses op eindproduct.

7. Mengen overige organische meststoffen

Verschillende organische meststoffen welke volgens de huidige richtlijnen een toelating voor gebruik hebben mogen niet gemengd worden. De samenstelling op gebied van mineralen, vaak de verhouding NPK, past niet altijd bij de bemesting behoefte van het gewas: bemesting op maat.

Om optimaal gebruik te maken van kringlopen organische meststoffen gericht op de bemesting behoefte van het gewas willen eindgebruikers in tussenopslag twee of meer producten kunnen mengen.

Voorstel tot wijzigen

Organische meststoffen die een enkelvoudige gebruikstoelating hebben mogen worden gemengd alvorens ze worden ingezet als meststof. Er is geen sprake van extra administratieve lasten en/of controleerbaarheid.

Het circulair gebruik van mineralen is de kern van kringlooplandbouw. Het blenden van organische meststoffen draagt bij aan optimale inzet van precisie landbouw, waardoor de mineralenbenutting kan worden geoptimaliseerd en risico's op onnodige emissies voorkomen. Bovendien wordt de behoefte aan inzet van kunstmest meststoffen verder gereduceerd.

